

Prediking over Zondag 13 vraag: 33

Gods eniggeboren Zoon

Zondag 13 vraag 33

*Vraag 33: Waarom is Hij Gods eniggeboren Zoon genaamd, zo wij toch ook Gods kinderen zijn?
Antwoord: Daarom dat Christus alleen de eeuwige natuurlijke Zone Gods is; maar wij zijn om Zijnen wil uit genade tot kinderen Gods aangenomen.*

Liturgie

Psalm 27:3

Schriftlezing: Psalm 2

Psalm 89:3

Psalm 106:2, 3

Gemeente,

Wij zijn de laatste keer bezig geweest met de Namen van de Heere Jezus: de Naam Jezus, Zaligmaker, en de Naam Christus, Gezalfde; en de consequenties die daaraan verbonden zijn voor het leven van de christen, de medegezalfden en de medegeroepenen. En wij moeten de behandeling van de catechismus voortzetten met de Naam van Gods eniggeboren Zoon. Want vier Namen staan er op een rij: de Naam Jezus, Christus, Gods eniggeboren Zoon en onze Heere. Wij hebben samen gestameld over die wonderschone Naam Jezus, met al de goedheid en zoetheid die daarin verborgen is, en wij hebben gesproken over de Naam Christus, als Profeet, Priester en Koning. Dat zijn de twee Namen die typisch betrekking hebben op Zijn Middelaarsambt. En nu lijkt het alsof wij in veel hogere sferen moeten terechtkomen om te kunnen spreken over Gods eniggeboren Zoon. En dat is tot op zekere hoogte ook waar, want het gaat hier over de achtergrond en de ondergrond van Zijn Middelaar-zijn. En dat is Zijn God-zijn. Maar daarover gaan wij niet *speculeren*, daarover hopen wij te *mediteren*. Door Zijn Jezus Christus-zijn, krijgen wij er eigenlijk erg in dat Hij de eniggeborene van de Vader was en is. Natuurlijk is Hij dat altijd geweest, daarover straks.

Maar wat is onze kennisweg, hoe weten wij nu dat Jezus Christus Gods Zoon is? Dan zeggen we uiteraard: Uit de Heilige Schrift. Maar ook in onze kennisweg, in onze geloofsweg, in onze oefeningen van het geestelijk leven worden wij Zijn Godheid gewaar door middel van Zijn Zaligmaker-zijn. Door middel van Zijn Profeet, Priester en Koning-zijn. En dat vinden wij in het Nieuwe Testament onophoudelijk terug. Er is daar geen dogmatiek waarin de dogma's op een rijtje staan geschreven. De belijdenissen van Jezus als de Zoon van God sprankelen en borrelen altijd omhoog vanuit een ontmoeting, een roeping, een ontdekking en een onthulling. Zo gaat de Heere met ons om. Dus niet om onze denkkracht te oefenen – dat mag ook, want daar hebben we het voor gekregen – en niet om ons op de hoogste intellectuele sport van de ladder te brengen. Och nee, maar om ons te begroeten, te onthullen en te ontdekken. Zodat wij dieper en voller gaan belijden: 'Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God' (Matth. 16:16).

Het gaat hier om het Zoonschap Gods. En de uitdrukking 'zonen van God' wordt ook toegepast op de engelen. Engelen die, zoals het boek Job meldt, op geregelde tijden voor God vergaderd zijn. Als tweede wordt de naam 'zonen des Allerhoogsten' of zonen van God toegepast op de rechters en de overheden, vanwege hun Goddelijk en glansrijk ambt. Mannetjes, overigens, uit het stof verheven, maar bekleed van God uit met zo'n ambt, dat ze soms zonen of kinderen van God de Allerhoogste worden genoemd.

De derde betekenis is dat Paulus zegt dat wij allen van één stamvader zijn. Wij zijn uit één bloede (Hand. 17:26), dat wil zeggen: uit één mens ontstaan. En als zodanig dragen wij het beeld van onze Schepper, zelfs in onze val. Maar, en dat is toch wel de meest voorkomende betekenis: God heeft ook eigen kinderen, in de aangenomen zin; daarover straks. In de brede zin hoort tot het kindschap Gods het verbond, waarin God meermalen zegt dat al de Israëlieten Zijn kinderen, Zijn zonen zijn. Zelfs de rijke man in de hel wordt door Abraham nog aangesproken met de naam kind. Hebt u er weleens op gelet? Hij was een kind des verbonds en hij bleef het, ook toen hij in die verschrikkelijke plaats was. Maar in de diepste zin van het woord is het kindschap Gods verankerd aan de inlijving in Christus. En God heeft dus ook daarin veel zonen en veel kinderen, zelfs een schare die niemand tellen kan. Het is wat, gemeente, dat er ook nu reeds een schare jeugd is voor de troon, die niemand tellen kan. God kent ze.

Maar hoe waar dit ook allemaal is en hoe velerlei die betekenissen ook zijn, we hebben het nu over het unieke, het enige en het onherhaalbare Zoonschap van Christus. Hij is het in de geheel eigen zin van het woord. Ik vind het bijzonder troostrijk dat wij Hem u mogen voorstellen. Dat Hij Jezus de Christus is, en dat Zijn achtergrond zo diep is, dat deze tot in het hart Gods gaat! Dat Hij niet alleen van God komt – dat ook, maar dat Hij Zelf God is! Hoewel we dat van het Kind in de kribbe, van de Jongeling en Man in Zijn omwandeling en van de Gekruisigde niet zouden zeggen als we Hem met het blote oog zien. Maar dit doet er niets aan af dat deze belijdenis ontsproten is aan de Heilige Schrift. Want laten we maar luisteren: God de Vader zegent Jezus Zelf met Zijn Heilige Geest. Wanneer Jezus na de doop uit de Jordaan opkomt, dan is het alsof God de Vader zegenend Zijn handen over Zijn Zoon uitstrekt en zegt: 'Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik al Mijn welbehagen heb' (Matth. 3:17). En wanneer Hij op de berg der verheerlijking staat, dan maakt de stem Gods zich los uit de wolk en zegt: 'Deze is Mijn geliefde Zoon, hoort Hem' (Mar. 9:7). Dat wil dus zeggen: God de Vader getuigt. En wanneer wij letten op het getuigenis van de Zoon, dan heb ik u niet zonder opzet Psalm 2 voorgelezen waarin David aan het woord is. En David hoort God tot hem spreken: 'Gij zijt Mijn Zoon.'

De koningen werden op een bijzondere manier zonen Gods genoemd. In het bijzonder de theocratische koning van Israël. En dan is David wel het beginpunt, maar niet het eindpunt. In David rijst de Messias omhoog. En u hoort flarden van gesprekken tussen de Vader en de Zoon. 'Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd.' En daar staat ons verstand volkomen stil. Genereren, ja, dat weten wij, dat is verwekken. Kinderen verwekken die geboren worden. Maar de generatie van de Zoon is niet uit een vader en een moeder, maar uit de Vader alléén. En het is niet een generatie die zich op een bepaald tijdstip voltrekt, maar het is een eeuwige generatie. Nou, zegt u, dat gaat mij duizelen. Nu, mij ook. Laten we dan samen maar duizelen. Het is een onbegrijpelijk wonder dat God de Zoon gegeven heeft, het leven te hebben in Zichzelf. En dat God de Vader Zijn Zoon van eeuwigheid heeft verwekt, gegenereerd. Dat wil dus zeggen, gemeente, en daar moet u op letten, ook in deze tijd, dat deze Zoon niet de echte Zoon van God geworden is door Zijn kruis, opstanding en hemelvaart. Maar dat Hij het altijd geweest is. De eeuwige Zoon van de Vader.

Nu, onze kerk is er vol van. Ook de andere kerken zijn er vol van. Vol van een adoptiaanse christologie (daar hoeft u heus niet van te schrikken, dat mag u gelijk vergeten). Maar dat zijn mensen die zeggen dat Christus geadopteerd is. Dat wil zeggen dat Hij door Zijn bijzondere prestaties aan het kruis, door Zijn dood en opstanding, tot Zoon van God verheven is. Dat zijn de arianen, als u dat wat zegt, volgelingen van Arius.

De jongens en meisjes kennen de voetballers van Ajax en Feijenoord beter dan de kerkvaders en de aartsketters. Maar deze naam mag je er gerust bij onthouden: Arius. Wat leerde deze man? Wel, hij zei: De Heere Jezus is het eerst geschapen Schepsel, het meest voortreffelijke Schepsel. Hij is Gods Zoon in de geheel enige zin van het Woord. Want u moet werkelijk wel scherp luisteren: Gods Zoon in de enige zin van het woord, maar van afkomst een Schepsel. Het eerste en het voornaamste Schepsel, en Hij is tot Zoon van God verheven. Maar gemeente, daar zou uw en mijn zaligheid mee vallen! Want als Jezus een Schepsel was, hoe voornaam ook, hoe zou Hij dan de eeuwige toorn van God tegen de zonde aan Zijn mens-zijn hebben kunnen dragen? Daar hebben we het al eens over gehad, in Zondag 5 en 6. Dan zouden wij ten diepste geloven in een schepsel. Dan is ons geloof ook ijdel. Dan zou Hij dus nooit de van God gegeven Immanuël kunnen zijn. En de Schrift getuigt daarvan zo helder. De Heilige Geest getuigt het ook in de prediking. Daarom lazen wij de Geloofsbelijdenis van Athanasius en van Nicea.

Er zijn drie oude oecumenische geschriften: de Twaalf Artikelen, de Geloofsbelijdenis van Nicea en de Geloofsbelijdenis van Athanasius. De Geloofsbelijdenis van Nicea heeft de kerk na verschrikkelijk stumperen, na veel strijd, twist, moeite en tweedracht, na veel lijden en gebed vastgesteld: 'God uit God, Licht uit Licht. De eniggeboren Zoon van de Vader.' 'Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft' (Joh. 3:16). Ik heb eens een rouwdienst meegemaakt van iemand die op het zendingsveld overleden was. Daar sprak de predikant over Gods eniggeboren Zoon. Voor wie had God Hem over? Voor beulen, voor moordenaars, voor mensen die uit de vader der leugenen zijn. En de predikant zei (de vader zat erbij): 'Hij houdt nog vier zonen over. Maar God gaf Zijn enige Zoon!' En dat om het vuilste werk op te knappen! Om in onze van God afgefallen staat in te gaan. Om af te dalen in onze verlorenheid.

Hij was God gelijk. Hij was in wezen God en Hij werd een mens. Hoewel Hij de Zoon was, heeft Hij Zich vernederd. Als Jezus in strijdgesprekken verward raakt met de Joden, houdt Hij het vol dat Hij Gods eigen Zoon is. Ook al barst hun hart van vijandschap en zeggen ze: 'Wat meet Hij Zichzelf aan: God Zijn Vader?' En Hij heeft het volgehouden toen Hij voor Kajafas stond. Kajafas deed ten einde raad een wurggreep op Jezus' keel. Toen alle middelen gefaald hadden. En hij zei: 'Ik bezweer u bij de levende God dat Gij zegt of Gij de Christus zijt, de Zoon van de levende God' (Matth. 26:63). Hoewel Hij wist dat het Zijn leven zou kosten, heeft Hij het gezegd! Hij heeft gezegd: 'Ik ben het.'

Gemeente, zo mogen wij weten dat de Vader op een onnaspeurlijke wijze is in de Zoon. Dat de Zoon op een onnaspeurlijke wijze is in de Vader. En dat de Heilige Geest op een onnaspeurlijke wijze van de Vader en de Zoon uitgaat. Daarom bidt Jezus in dat machtige Hoge priesterlijke gebed: 'Vader, verheerlijk Mij met de heerlijkheid die Ik bij U had eer de wereld was' (Joh. 17:5).

Is het dan overbodig, gemeente, dat wij u de leer der zaligheid, de gronden van het geloof inscherpen? Dat we zeggen: 'Hij was Gods eniggeboren Zoon'? Want ook nu geldt: 'Zo wie beleden zal hebben dat Jezus de Zoon van God is, God blijft in hem, en hij in God' (1 Joh. 4:15). 'Maar deze [dingen] zijn geschreven, opdat gij gelooft dat Jezus is de Christus, de Zoon Gods, en opdat gij gelovende het leven hebt in Zijn Naam' (Joh. 20:31).

Gemeente, daardoor heeft onze verlossing een eeuwigheidsstempel gekregen. Daarom zijn alle mensen die hier zitten en die gewassen zijn door het bloed van Christus, van een eeuwigheidsmerk voorzien. Daarom zijn alle mensen die de vergeving der zonde hebben gekregen door het bloed van Christus van een eeuwigheidsstempel voorzien. Daarom hebben alle mensen die vrede hebben door het bloed van Christus, door middel van de vergeving der zonden, een eeuwigheidsstempel. We hebben het hier niet over bijzaken, maar we hebben het hier over het fundament der zaligheid. Zoals God dat Zelf gelegd heeft. Niemand heeft ooit God gezien, maar de Eniggeborene des Vaders, Die heeft Hem ons verklaard (Joh. 1:18).

En als dan de vrienden slapen, zullen de duivelen ze wel wakker maken. Als Jezus door Zijn discipelen omgeven wordt – ach, die waren er ook elke dag niet even goed bij – dan horen zij hartverscheurende klachten van bezetenen die zeggen: ‘Jezus, Gij Zoon Gods, wat hebben wij met U te doen? Zijt Gij hier gekomen om ons te pijnigen vóór de tijd?’ (Matth. 8:29) Ze zagen het scherp dat Jezus de Zoon was.

Zo denken wij ook aan Nathanaël. Ach, u kent hem. Hij zat onder zijn vijgenboom. U weet dat wel, dat is zo’n boom met neerhangende takken. Wat zat hij daar te doen? Te niksen? Nee, de vijgenboom was de plaats van Schriftlezing en vooral van meditatie en gebed. En toen Nathanaël was opgehaald door een van zijn vrienden en naar Jezus was gebracht, zei Jezus: ‘Eer gij geroepen werd, zag ik u onder de vijgenboom’ (Joh. 1:49). Toen stond Nathanaël te knippen met zijn ogen en zei: ‘Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God.’ Hoe wist die man dat! Wel, omdat de Heere Jezus precies vertolkte wat er in zijn hart was omgegaan. En hoe weten de mensen het hier, zij die deel gekregen hebben aan Christus en Zijn weldaden? Hoe weten ze dat nu? Wel, omdat Christus het hart van de Vader verklaart en Christus voor ons de Schrift opent. Hij legt deze open. En hoe wist Martha, de zuster van Maria, dat Hij de Zoon van God is? Dat had ze gehoord uit Zijn Woord. En dat had ze bewaard.

Wel, gemeente, laten we ophouden. Want ik zou u nog tijden kunnen bezighouden met Zijn Naam: Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der Eeuwigheid, Vredevorst. De Alpha en de Omega. De Naam uit het Oude Testament, Jehova of Jahwe, wordt op Hem overgedragen. Weet u wanneer wij verrukt worden? Wanneer Hij tekenen van Zijn almacht in de gestalte van het kruis in ons leven stelt. En dat Hij laat zien dat Hij alle macht heeft in hemel en op aarde. Wanneer Hij zegt: ‘Ik ben al de dagen met u’ (Matth. 28:20), en daarvan tekenen stelt. Wanneer Hij Zijn onveranderlijkheid laat zien tot onze troost. Wat er ook verandert, Ik ben gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid (Hebr. 13:8). Die eeuwige Zoon geeft glans aan al Gods deugden, aan al Gods werken, omdat Hij de eigen Zoon van God is. Daarmee maakt Hij Zijn toorn eeuwig, maar ook Zijn liefde eeuwig. ‘Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid’ (Jer. 31:3).

Mediteer er vanavond en van de week zelf maar over door, welke schatten er in Zijn Namen en in Zijn deugden liggen verborgen! Of doet u dat nooit? Hebt u geen vijgenboom? Die heb ik niet in mijn tuin, zegt u. Nou, dat is ook zo erg niet. Als u dan maar een andere plek hebt waar u met God alleen bent. Of bent u bang voor de stilte en moet u daarom zoveel herrie om u heen hebben? Maar misschien bent u weleens blij als u een avond alleen thuis bent. Zo helemaal alleen met God. Om al die dingen die nog niet voldoende aan de orde gekomen zijn tussen God en uw ziel aan de orde te stellen. Welke plaats dat is, daar bemoei ik me niet mee.

Gemeente, als u maar zo’n plaats hebt. Te mediteren dat we door Gods eniggeboren Zoon door het geloof zalig zullen worden. Te mediteren hoe u door Gods eniggeboren Zoon zalig kunt worden. Zo u er nog buiten staat. Want wie de Zoon niet eert, die eert de Vader niet. En daarom hebben al Gods kinderen Hem aanbeden. Petrus, Stefanus, de discipelen bij Zijn hemelvaart, Johannes op Patmos. Ze zijn allen neergezonken. Zullen wij dan zo stijf van knieën zijn, zo stijf als hout, dat we ons niet voor Zijn troon neerwerpen? Want Jezus Christus is een volkomen Zaligmaker voor de mensen die door Hem tot God gaan. Zelfs voor mensen bij wie het schort aan de wil om zalig te worden. Ze zeggen: ‘Ja, soms wil ik het wel, meestal niet.’ Hij kan volkomen zalig maken, want Hij heeft de Geest als een gordel om Zich heen. Onwilligen aan de haak te slaan en de wil te buigen, dat is des Vaders opdracht. Hij kan volkomen zalig maken. Mensen bij wie het schort aan ogen om te zien en aan oren om te horen, zelfs mensen die een hart als van steen hebben – Hij weet er raad mee.

Zijn Naam is Wonderlijk. Zijn weg is wonderlijk. Zijn Zelfopenbaring, Zijn Zelfmededeling is wonderlijk. O, dat u toch van Hem mag zijn! Van die Goddelijke Ander. Veranderde mensen zijn mensen die van een Ander geworden zijn. De verandering van hart, gemoed, leven en gezindheid, dat diepe, wondere werk van de Heilige Geest, rust nooit in de mens, maar verbindt u aan een Ander. Gemeente, dat is ons beloofd in de Heilige Doop. Ik vraag niet of u in de brede zin van het woord tot een kind en een erfgenaam bent aangenomen. Maar ik vraag u wel of u deze Zoon Gods hebt leren toe-eigenen door het waarachtig geloof. De Zelfopenbaring, de Zelfmededeling, de uitwerking van de doop op ons hart en op ons leven. Want daar gaat het om, ook in dat laatste.

Want de vraag is een beetje merkwaardig gesteld: 'daar wij toch ook Gods kinderen zijn'. Daar zit eigenlijk één grote jubel achter. 'Aangezien wij toch ook.' 'Toch', dat is wat. Want Hij is Gods eniggeboren Zoon en wij Zijn aangenomen kinderen. Hij krachtens die eeuwige generatie, maar wij door de wedergeboorte, door de rechtvaardiging, door de heiliging. Hij Gods zeer geliefde Zoon, en wij zijn kinderen des toorns, op wie de toorn Gods rust, waarover vorige week gesproken is. Die erop blijft, zo u niet gelooft in de eniggeboren Zoon van God. Wel, wat een verschil. Daar gaat het natuurlijk om. Dat Hij niet alleen eruit springt en erboven uitsteekt en vooraan loopt. Maar dat Hij in het geheel, in de enige zin, Zoon van Zijn Vader is. En dat doet de deur dicht. Hij heeft broeders en zusters tot wie Hij weliswaar zegt: 'Mijn Vader en uw Vader.' Daar is verschil. Maar die Hij desalniettemin broeders en zusters en vrienden noemt.

Vlees van Zijn vlees en been van Zijn gebeente. Dat is die wondere adoptie. U kent het verhaal van Mozes. Hij was de zoon, de bloedeigen zoon van Amram en Jochebed. Maar hij werd geadopteerd door farao's dochter. Misschien zou hij later koning worden. Maar als hij het geworden was, dan was hij in zijn bloed altijd een Jood gebleven. Een Israëliet, altijd. Maar in zijn kleding, in heel zijn status en in zijn levensopenbaring zou hij een Egyptenaar geweest zijn. Kijk, dat is een beeld om ons duidelijk te maken dat wij van afkomst helemaal geen kinderen Gods zijn. Want de Heere Jezus zegt tegen de Joden als ze Hem tegenspreken: 'Gij zijt uit de vader de duivel, en gij wilt zijn begeerte doen' (Joh. 8:44). Jezus doden, nou, dat wilden zij ook. Daarom waren zij echte kinderen van die vader. Natuurlijk had de duivel hen niet verwekt. Maar de duivel had Gods schone mensheid verdorven. Het is een scherp woord. De Heere Jezus pakt de een zus en de ander zo aan. Maar het komt wel op hetzelfde neer.

Gemeente, adoptie is een aangrijpende zaak. Daar is een echtpaar dat een kind kan krijgen, en dat adopteert dat kind helemaal. Het is wettelijk hun kind, maar niet van afkomst. Nu, zo zijn wij kinderen Gods, niet van afkomst, maar wel door die wonderbaarlijke vereniging door het geloof met Christus. Zovelen Christus hebben aangenomen, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods genaamd te worden (Joh. 1:12). En alleen door het geloof in Christus Jezus, zegt Paulus, zijt gij ook kinderen Gods (Gal. 3:26). En die door de Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods. Die Hij tevoren gekozen heeft, die Hij verkoren heeft, en aangenomen in de Beminde, in de Geliefde. Het is om te duizelen. Het kindschap hangt aan de voorverordining. En dat zit vast aan de verzoening. En dat zit vast aan de Heilige Geest. Nu heeft het dan een goed fundament. Daarom moet u er zo op gezet zijn om op dat fundament van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest gebouwd te worden. En minder op al die strelingen in ons gemoed te bouwen, hoe kostelijk in zichzelf. We moeten gefundeerd worden: in de Vader, in de Zoon en in de Heilige Geest. Onze vaders waren zakelijk. Die stelden deze dingen aan de orde. En ze hadden zo'n breed fundament om daarop te rusten. Dat geeft ook openheid.

Aangenomen. Wat is dat een ontzaglijk groot wonder. Want daarin zitten Gods vrijheid en Gods liefde. Gods vrijheid dat Hij niemand van ons iets verplicht is, en dat we allemaal op dezelfde hoop liggen. Dat we één grote massa des verderfs worden. Die Goddelijke vrijheid die eruit roept, uitkiest, uitspaart en uitzondert. Goddelijk wonder dat God weliswaar vrij is om een mens aan te nemen.

Daar zit de genade tussen. Die genade kruisigt ons verstand, ook ons rechtzinnig verstand, of ook ons gereformeerd verstand. Want genade ontvangen wij in de weg van het recht. Buigen, zoals de Kananese vrouw aan Jezus' voeten lag. Op al Zijn afwijzende antwoorden zei ze alleen maar: 'Heere, help mij.' Nu, ik hoop dat er zo velen in de gemeente zijn. Mensen die het misschien allemaal niet eens op hun plek kunnen krijgen. Maar die wel weten hoe de voeten van de Heere Jezus eruitzien. Die krachtige trekking van de Vader. Die krachtige werking van de Heilige Geest.

Gemeente, hebben wij allemaal een grond om te geloven dat God onze Vader is? Dat Christus onze Verlosser is en dat de Heilige Geest onze Leidsman is? Die grond ligt niet in het feit dat Jezus voor de zonden aan het kruis gestorven is, dat wil ik u verklaren! Dat is wel zo, maar er zijn een heleboel mensen ook vandaag, die geloven niet in de Heere Jezus, maar ze geloven alleen dat de Heere Jezus voor hun zonden gestorven is. Maar de Persoon kennen ze niet! Werkzaamheden om tot Hem te komen, daar weten ze niets van. Ze weten ook niet van ellende waar ze uitgedreven zijn, om tot God gebracht te worden. Dat is een zeer gevaarlijke zaak.

Let wel, ik ontken niet dat de Heere Jezus voor de zonden aan het kruis gestorven is. Maar ik ontken dat wij geloven de vergeving der zonde zónder in die Christus te geloven! Want wij geloven *in* Christus tot vergeving der zonde. Dat wil zeggen, de weldaad der vergeving der zonde zit aan Christus Zelf vast. Dat betekent in de praktijk dat al onze sluitredenen met een heel scherp mes worden weggesneden. Sluitredenen van: 'Ik heb toch mijn best gedaan; ik heb toch altijd klaargestaan voor een ander; ik ben toch een goede vader of moeder geweest; ik heb mijn ouders prima verzorgd; ik heb zoveel mogelijk mijn best gedaan om bij te dragen; ik heb zelfs bevindingen gehad; ik heb zelfs ...'

Gemeente, waar zullen we beginnen en waar zullen we eindigen? Het ligt allemaal niet op hetzelfde niveau. Maar onze vaders hebben uitdrukkelijk gewaarschuwd tegen de sluitrede dat men uit de kenmerken besluit tot het kindschap. Ze hebben dit weleens gebruikt als een ondersteuning voor de bijzonder aangevochtene, die zichzelf herkent in een kenmerkende zaak en zo weet dat God aan hem of haar werkt. Maar als zij aan het fundament der zaligheid toekwamen, hebben zij deze sluitreden verworpen. Op grond van de Schrift: Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven en komt niet in de verdoemenis. En wie in de Zoon gelooft, die heeft dat eeuwige leven, omdat God daar licht over verspreidt. We mogen als we heen en weer geslingerd worden over de vraag van ons kindschap, zo hartelijk begeren om van een Ander te zijn.

Paulus zegt dat hij der wet gestorven is, opdat hij Gode leven zou (Gal. 2:19). En dat die wet voor hem een lijk was geworden. Dat hij eerlijk ontslagen was van die eerste man. Uit dat eerste huwelijk uitgezet. En nu was hij aan zijn tweede huwelijk bezig met Christus. Nu, dat is een goede ruil als we onder de vloek der wet zijn. Want we lopen allemaal aan een lijn.

De mensen geloven tegenwoordig niet meer in de duivel. Dat komt omdat hij schaterlachend heel zachtjes achter ze aan loopt. Hoe scherper de mensen worden in hun denkkraft, hoe meer het de mode is om te zeggen: 'Ik geloof niet in de duivel, ik geloof niet in de hel, ik geloof niks.' Maar, gemeente, wat heeft hij ze allemaal te pakken. En ze mogen echt, al zijn ze duizend keer gevangen en vervloekt en komen ze allemaal bij hem, ze mogen best uitstapjes maken. Hij wil ze een heel lange lijn meegeven, maar ze komen niet los. Want hij heeft het geweld van de dood en hij stopt ze allemaal in het graf en zet ze voor de rechterstoel van Christus en krijgt ze mee! Gemeente, ontzettend om zo te leven! Terwijl het zwaard Gods ons boven het hoofd hangt, dat ons elk ogenblik dodelijk kan treffen.

Wie in de Zoon gelooft! We mogen daar wel meer werk van maken! Dat wil zeggen dat wij erop gericht zijn dat wij die klanken van de Reformatie, van Luther, Calvijn en noem ze maar op, tot ons laten doordringen. Ook wanneer we geslingerd worden. Want God geeft licht en Hij gaat door met Zijn werk. Al bent u zo zwart als roet, al bent u onmachtiger dan wie dan ook.

Het is pure genade. En toen iemand dat voor het éérs hoorde – hij had het al honderd keer gehoord – dat het alleen uit genade is, sprong hij een gat in de lucht. Een mens kan uit genade tot kind worden aangenomen. Dan doet het er niet toe wat we hebben gedaan, waar we vandaan komen, wie we zijn en wie onze ouders waren. Er zitten er hier misschien wel die denken: Nou ja, mijn vader en moeder, ik weet het niet, ik heb nooit iets gehoord. En er zitten er hier ook wel die denken: Ach, mijn vader en moeder, dat waren kinderen Gods. Misschien zal het met mij ook wel zo zijn. Laten we niet speculeren, maar u moet één ding goed onthouden: Het is uit genade, en als u die twee woorden spelt: in leven en sterven, dan weet u genoeg. Meer hoeft u niet te weten. Dat is pure genade, alleen maar genade. Dat is ook het grootste wonder, als een mens van zichzelf moet zeggen: ‘Lo-Ammi’, ik ben niet Uw kind, dat God zegt: ‘Ammi’, o, Mijn volk.

Gemeente, dat is een ontzaglijk groot wonder! Want daarin zit de liefde van de Vader, daarin zit het bloed van de Zoon en daarin zit ook de kracht van de Heilige Geest. Wel, wie daaruit leeft, die mag dan ook wel een kinderlijke zin beoefenen en de kinderlijke rechten leren kennen. Dat u niet opnieuw dienstbaar wordt, onder mensen staat en onder de kinderlijke tucht staat. Ik ga dat nu niet meer uitwerken, dat moet u thuis maar op de knieën doen. Wat ten slotte helemaal de deur dichtdoet, is wat Johannes zegt: ‘Geliefden, het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen, maar als Hij geopenbaard zal zijn, dat is Christus, dan zullen wij Hem gelijk zijn’ (1 Joh. 3:2). Ja, dat staat er: gelijk zijn. Onbeschrijflijk dat Hij zegt: ‘Ik ben de oudste Broeder.’ Onbegrijpelijk dat Hij tot mensen zegt: ‘Dat zijn Mijn zusters, Mijn broeders, Mijn moeder, die het Woord Gods horen en bewaren’ (Luk. 11:28).

Amen.